

LANDSKAPSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Landskapslagstiftning rörande bärkraftsklassificering av kommuner.

1993-94

nr 10

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar en ändring av de landskapslagar som berörs av bärkraftklassificeringen av kommunerna. Genom förslaget införs en direkt hänvisning till den genom rikslagstiftningen senast fastställda bärkraftsklassen. Konsekvensen av förslaget blir att kommunerna under åren 1994 och 1995 placeras i samma bärkraftsklasser som fastställts för dem för år 1993.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Bakgrund

1.1. Gällande bestämmelser

Bärkraftsklassificeringen av kommunerna utgör en viktig del av transfereringssystemet mellan landskapet och kommunerna. För att bestämma storleken av bidraget eller ersättningen är kommunens ekonomiska bärkraft av avgörande betydelse. En kommuns bärkraft fastställs enligt lagen om bärkraftsklassificering av kommunerna (FFS 649/85) för ett kalenderår i sänder före utgången av oktober månad föregående år. Kommunerna är indelade i tio klasser på basis av sin ekonomiska bärkraft. Den viktigaste grunden för bärkraftklassen är uttaxeringen per skatteöre per invånare i kommunen. Dessutom beaktas den belastning som driftsutgifterna för hälso- och socialvården samt kulturväsendet har på kommunens ekonomi. Även spridd bosättning, skärgård och tvåspråkighet påverkar utfallet för i vilken bärkraftsklass en kommun hamnar.

Under år 1993 gäller en temporär lag om bärkraftsklassificering av kommunerna 1993 (FFS 691/92). Enligt denna lag inplaceras kommunerna år 1993 i de bärkraftsklasser som hade blivit fastställda för dem för år 1992.

1.2. Behov av åtgärder

I landskapet minskar bärkraftsklassificeringen i betydelse efter årsskiftet, eftersom ett nytt landskapsandelssystem träder i kraft den 1 januari 1994. Enligt det nya landskapsandelssystemet fördelas bidragen till kommunerna huvudsakligen enligt bosättningsstrukturen i kommunen. De förändringar i skattekraften som även framdeles kan uppkomma och som tidigare beaktats vid bärkraftsklassificeringen, beaktas enligt det nya landskapsandelssystemet genom skattekompletteringen.

Trots det nya landskapsandelssystemet kvarstår vissa bestämmelser där bärkraftsklassificeringen har betydelse som underlag för olika transaktioner mellan kommuner och landskapet. Till denna grupp av bestämmelser hör landskapslagen om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57) och landskaplagen om kommunalvägar (16/64).

I avvaktan på den översyn av berörd lagstiftning som bör genomföras för att erhålla en enhetlig fördelningsgrund anser landskapsstyrelsen det vara ändamålsenligt att bibehålla gällande bärkraftsklassificering inom ovannämnda områden. Landskapsstyrelsen anser det dessutom vara motiverat att bibehålla gällande bärkraftsklassificering för att kunna analysera effekterna av det bosättningsstrukturgrupperingssystem som kommer att tillämpas i samband med det nya landskapsandelssystemet. På basen av dessa erfarenheter torde en godtagbar kommunindelningsgrund kunna fås till stånd även

inom ovannämnda områden. Tidsaspekten är också av avgörande betydelse, eftersom det knappast torde vara möjligt att med tanke på det utredningsarbete som erfordras åstadkomma en med kommunernas samtycke ny acceptabel kommunindelingsgrund inför år 1994.

För att förtydliga innebörden av begreppet bärkraftsklass föreslås att kommunens bärkraftsklass bestäms på basen av den i riket senast fastställda bärkraftsklassen. Konsekvensen blir att kommunerna under år 1994 och 1995, i enlighet med lagen om bärkraftsklassificering av kommunerna 1994 och 1995 (FFS 681/93), placeras i samma bärkraftsklasser som fastställts för dem för år 1993.

2. Förslagets ekonomiska och organisatoriska verkningar

Förslaget kommer inte under år 1994 och 1995 att föranleda några förändringar i kostnadsfördelningen mellan landskapet och kommunerna eftersom kommunerna blir kvar i de bärkraftsklasser som de placerats i för år 1993. En förändring kan endast bli aktuell om en total kommunsammanslagning genomförs eller nya kommuner bildas, vilka träder i kraft vid ingången av 1994 eller 1995. I så fall måste en ny bärkraftsklassificering verkställas (jfr 3 § lagen om bärkraftsklassificering av kommuner 1994 och 1995). För tillfället föreligger inga planerade förändringar i kommunindelningen som skulle föranleda en ny klassificering.

I övrigt föranleder förslaget inga ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

3. Ärendets beredning

Beredningen av lagframställningen har utförts som tjänsteuppdrag vid lagberedningen. Med anledning av ärendets brådskande natur har kommunernas yttrande inte inhämtats.

DETALJMOTIVERING

4. Landskapslagen angående ändring av 21 § landskapslagen om ungdomsarbete.

21 §. Ändringen av paragrafen föranleds av det nya landskapsandelssystemet som träder i kraft den 1 januari 1994.

Ikraftträdelsebestämmelserna.

Ikraftträdelsepunkten lämnas öppen så att landskapstyrelsen kan besluta om denna. Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snabbt som möjligt.

1. **LANDSKAPSLAG**
angående ändring av 37 § landskapslagen om
brand- och räddningsväsendet

I enlighet med lagtingets beslut fogas till 37 § landskapslagen den 14 april 1977 om brand- och räddningsväsendet (37/77), sådant detta lagrum lyder i landskapslagen den 19 oktober 1993 (79/93), ett nytt 3 mom. som följer:

37 §

Med kommunens bärkraftklass avses den genom rikslagstiftning senast fastställda bärkraftsklassen för kommunen.

Denna lag träder i kraft den _____

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

---

2. **LANDSKAPSLAG**
angående ändring av 94 § landskapslagen
om allmänna vägar i landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut ändras 94 § landskapslagen den 17 juli 1957 om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57), sådant detta lagrum lyder i landskapslagen den 24 november 1981 (78/81), som följer:

94 §

Väghållningskostnaderna för bygdevägar bestäms i enlighet med den genom rikslagstiftning senast fastställda bärkraftsklassen för kommunen på det sätt som i 95 § stadgas.

Denna lag träder i kraft den _____

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

---

3. **LANDSKAPSLAG**
angående ändring av 16 § landskapslagen
om kommunalvägar

I enlighet med lagtingets beslut fogas till 16 § landskapslagen den 16 april 1964 om kommunalvägar (16/64), sådant detta lagrum lyder i landskapslagen den 1 april 1987 (24/87), ett nytt 3 mom. som följer:

16 §

Med kommunens bärkraftklass avses den genom rikslagstiftning senast fastställda bärkraftsklassen för kommunen.

Denna lag träder i kraft den _____

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

_____

4. **LANDSKAPSLAG**
angående ändring av 21 § landskapslagen om ungdomsarbete

I enlighet med lagtingets beslut ändras 21 § landskapslagen den 16 december 1987 om ungdomsarbete (86/87) som följer:

21 §

Landskapsstyrelsen kan, inom ramen för i landskapsbudgeten upptagna anslag, bevilja landskapsunderstöd för anläggningskostnader som uppstår då i 20 § avsedda anläggningar uppförs, anskaffas, förbättras eller utrustas.

Denna lag träder i kraft den _____

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

_____

Mariehamn den 16 november 1993

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

T.f. lagberedningssekreterare

Hans Selander

1.

LANDSKAPSLAG
angående ändring av 37 § landskapslagen om
brand- och räddningsväsendet

I enlighet med lagtingets beslut fogas till 37 § landskapslagen den 14 april 1977 om brand- och räddningsväsendet (37/77), sådant detta lagrum lyder i landskapslagen den 19 oktober 1993 (79/93), ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

37 §

Föreslagen lydelse

37 §

Med kommunens bärkraftklass avses den genom rikslagstiftning senast fastställda bärkraftsklassen för kommunen.

Denna lag träder i kraft den
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

LANDSKAPSLAG
angående ändring av 94 § landskapslagen
om allmänna vägar i landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut ändras 94 § landskapslagen den 17 juli 1957 om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57), sådant detta lagrum lyder i landskapslagen den 24 november 1981 (78/81), som följer:

Gällande lydelse

94 §

Väghållningskostnaderna för bygdevägar bestäms i enlighet med bärkraftsklass på sätt i 95 § stadgas.

Föreslagen lydelse

94 §

Väghållningskostnaderna för bygdevägar bestäms i enlighet med den genom rikslagstiftning senast fastställda bärkraftsklassen för kommunen på det sätt som i 95 § stadgas.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Denna lag träder i kraft den
 Åtgärder som verkställigheten av
 lagen förutsätter får vidtas innan den
 träder i kraft.

3. LANDSKAPSLAG
 angående ändring av 16 § landskapslagen
 om kommunalvägar

I enlighet med lagtingets beslut fogas till 16 § landskapslagen den 16 april 1964 om kommunalvägar (16/64), sådant detta lagrum lyder i landskapslagen den 1 april 1987 (24/93), ett nytt 3 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

16 §

Med kommunens bärkraftklass avses den genom rikslagstiftning senast fastställda bärkraftsklassen för kommunen.

Denna lag träder i kraft den
 Åtgärder som verkställigheten av
 lagen förutsätter får vidtas innan den
 träder i kraft.

4.

LANDSKAPSLAG**angående ändring av 21 § landskapslagen om ungdomsarbete**

I enlighet med lagtingets beslut ändras 21 § landskapslagen den 16 december 1987 om ungdomsarbete (86/87) som följer:

Gällande lydelse

21 §

Landskapstöd kan beviljas för anläggningskostnader som uppstår när i 20 § avsedda anläggningar uppförs, anskaffas, förbättras eller utrustas.

Understöd får, enligt bärkraftsklassen för den kommun där understödsobjektet är beläget, beviljas till högst ett belopp som svarar mot den i 9 § nämnda procentuella andelen av de godtagbara anläggningskostnaderna. Av särskilda skäl kan understödet dock uppgå till högst 90 procent av de godtagbara anläggningskostnaderna.

Föreslagen lydelse

21 §

Landskapsstyrelsen kan, inom ramen för i landskapsbudgeten upptagna anslag, bevilja landskapsunderstöd för anläggningskostnader som uppstår då i 20 § avsedda anläggningar uppförs, anskaffas, förbättras eller utrustas.

Denna lag träder i kraft den

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

QUESTION

1. The following table shows the number of people who attended a concert in each of the five years from 2000 to 2004.

Year	Number of people
2000	1200
2001	1500
2002	1800
2003	2100
2004	2400

(a) Draw a bar chart to represent the data.

(b) Calculate the mean number of people who attended the concert.

(c) The number of people who attended the concert in 2005 was 2700. Calculate the percentage increase in the number of people who attended the concert from 2000 to 2005.

(d) The number of people who attended the concert in 2006 was 3000. Calculate the percentage increase in the number of people who attended the concert from 2000 to 2006.

ANSWER

(a) Bar chart showing the number of people who attended a concert in each of the five years from 2000 to 2004. The x-axis represents the year and the y-axis represents the number of people. The bars show a steady increase from 1200 in 2000 to 2400 in 2004.

(b) Mean number of people = $\frac{1200 + 1500 + 1800 + 2100 + 2400}{5} = 1800$

(c) Percentage increase = $\frac{2700 - 1200}{1200} \times 100 = 125\%$

(d) Percentage increase = $\frac{3000 - 1200}{1200} \times 100 = 150\%$